

TAIDEKILPAILU Usein kysytyt kysymykset

Milloin taideteoksen hankinnasta kannattaa järjestää kilpailu?

Taidekilpailun järjestäminen on suositeltavaa aina, kun suunnittelukohteeseen haetaan uusia, luovia ideoita. Taidehankinnan kilpailuttamalla päätöksenteon pohjaksi saadaan useita vaihtoehtoja ja ideoita erityyppisistä ratkaisuista.

Onko käytettävissä muita vaihtoehtoja taiteilijan ja taideteoksen valitsemiseksi?

Taidetta voi hankkia tilaamalla suorahankintana valitulta taiteilijalta. Taiteilijan valitsemiseksi voi käyttää apuna kuvataiteen asiantuntijoita. Taiteilijavalinnan tueksi on mahdollista pyytää taiteilijoiden portfolioita. Myös taiteilijapankin perustaminen on suuremmissa taidehankinnoissa mahdollista, esimerkiksi jos samaan kohteeseen ollaan tilaamassa useampia tai suurta määrää taideteoksia. Taiteilijoihin voi tutustua kuvataiteilijamatrikkeli.fi -sivustolla ja taiteilijoiden omilla verkkosivuilla.

Kannattaako minun järjestää yleinen kilpailu vai kutsukilpailu?

Kilpailumuodon valinnassa painavat ennen kaikkea käytettävissä oleva budjetti ja kilpailulle asetetut vaatimukset. Kutsukilpailun etuna ovat yleistä kilpailua pienemmät kustannukset. Yleisen, kaikille kuvataiteilijoille suunnatun avoimen kilpailun etuna on ehdotusten ja vaihtoehtoisten ratkaisumallien suuri määrä.

Kutsukilpailu on käytännöllinen järjestämistapa pienemmissä hankkeissa; laajemmissa ja vaativimmissa hankinnoissa on yleisen kilpailun järjestäminen suositeltavampaa.

Toivottu julkisuusarvo voi vaikuttaa siihen mikä kilpailumuoto valitaan. Jos hankkeelle halutaan runsaasti julkisuutta, tuo yleinen kilpailu sitä mukanaan aina enemmän kuin kutsukilpailu tai suora tilaus.

Haluan järjestää taidekilpailun. Miten minun tulisi lähteä liikkeelle?

Tutustu Suomen Taiteilijaseuran verkkosivuilla julkaistuun tietopakettiin. Sivuilta löytyy käytännön tietoa taidekilpailun järjestämisestä. Ota yhteyttä Suomen Taiteilijaseuran kilpailuasiamies Anna Kuuseen. Häneltä saat käytännön neuvoja ja ohjeita kilpailun järjestämiseen liittyen. Yhteystiedot: anna.kuusi@artists.fi, puh. 050 4344 280.

Minkälaisiin kilpailuihin Suomen Taiteilijaseuran kilpailusäännöt ja kilpailupalvelu soveltuvat?

Suomen Taiteilijaseuran kilpailusäännöt taipuvat hyvin erilaisten ja erikokoisten taidekilpailujen järjestämiseen. Samoilla säännöillä voidaan järjestää niin kaksivaiheisia ideakilpailuja kuin pieniä kutsukilpailujakin.

Miksi minun pitäisi käyttää kilpailusääntöjä?

Suomen Taiteilijaseuran säännöt muodostavat taiteilijayhteisön hyväksymän perustan taidekilpailun järjestämiseen. Useaan kertaan testatun, valmiin toimintamallin käyttäminen takaa riidattoman ja laadullisesti korkeatasoisen lopputuloksen. Suomen Taiteilijaseuran kilpailusääntöjen käyttäminen on osoitus hankkeen ammattimaisuudesta ja korkeasta taiteellisesta laadusta.

Kilpailusääntöjen yhtenä tarkoituksena on kilpailuun osallistuvien taiteilijoiden ja kilpailutöiden tasavertaisen kohtelun varmistaminen. Kilpailusääntöjen noudattaminen onkin edellytys sille, että Suomen Taiteilijaseuran jäsenjärjestöjen (Taidemaalariiliitto, Suomen Kuvanveistäjäliitto, Suomen Taidegraafikot, Suomen Valokuvataiteilijoiden Liitto ja Muu ry) taiteilijat voivat ottaa osaa kilpailuun tai toimia sen palkintolautakunnan jäsenenä.

Ovatko kilpailusäännöt ehdottomia vai onko yksittäisessä kilpailussa mahdollista joltakin osin toimia säännöistä poikkeavalla tavalla?

Osa kilpailusäännöistä on luonteeltaan sellaisia, että niistä voidaan myöntää poikkeuksia yksittäisessä kilpailussa. Tällöin Suomen Taiteilijaseuran sääntöjä noudatetaan kilpailussa soveltuvin osin. Osa kilpailusäännöistä katsotaan kuitenkin ehdottomiksi, eikä niistä myönnetä poikkeuksia: tällaisia sääntöjä ovat esim. kilpailusalaisuuteen liittyvät määräykset. Kilpailuasiamieheltä kannattaa kysyä mahdollisuutta poiketa kilpailusääntöjen yksittäisestä määräyksestä.

Kuinka paljon kuvataidekilpailun järjestäminen maksaa?

Riippuu kilpailusta ja kilpailumuodosta. Yleisen kilpailun kustannukset ovat aina kutsukilpailua korkeammat. Kevyimmässä muodossaan kuvataidekilpailu tarkoittaa 2 - 3 taiteilijan kesken järjestettävää kutsukilpailua. Suurimman menoerän muodostavat taiteilijoille maksettavat kutsupalkkiot ja palkinnot. Pieneen kutsukilpailuunkin kannattaa varata vähintään 10.000 euroa.

Miten paljon aikaa taidekilpailun järjestämiseen tulee varata?

Riippuu kilpailusta ja kilpailumuodosta. Yleisen kilpailun järjestämiseen kannattaa varata 8 - 12 kk. Kutsukilpailusta selviää kilpailusta riippuen hieman yli puolessa vuodessa. Taiteilijoilla tulee kaikissa tapauksissa olla riittävä aika kilpailutehtävän valmisteleminen. Suositeltava kilpailuaika on kutsukilpailussa 4 - 6 kk ja yleisessä kilpailussa 6 - 10 kk. Kilpailun valmisteleminen kannattaa varata ainakin 2 - 3 kk ja arvosteluun 1 kk.

Miten kilpailu ratkaistaan?

Kilpailun arvostelee palkintolautakunta, johon kuuluu sekä järjestäjän että taiteilijajärjestöjen valitsemia jäseniä. Palkintolautakunnan kokoonpano vaihtelee kilpailusta ja kilpailumuodosta toiseen. Arvostelussa on taiteilijajäsenien yhteenlaskettu äänimäärä aina suurempi kuin muiden jäsenten. Tämä taiteilijoiden veto-oikeus korostaa taiteellisten näkökohtien painoarvoa arvostelussa.

Miten palkintolautakunnan taiteilijajäsenet valitaan?

Yleisessä kilpailussa taiteilijajäsenet valitsee kilpailuohjelman hyväksyvä taiteilijajärjestö (STS tai kyseisen taiteenalan liitto). Kutsukilpailussa taiteilijajäsenten valinta kuuluu kilpailuun kutsutuille taiteilijoille. Järjestäjällä on halutessaan oikeus niin yleisen kuin kutsukilpailunkin osalta nimetä yksi taiteilijajäsen. Taiteilijajäsenten tulee olla STS:n jäsenliittojen varsinaisia henkilöjäseniä.

Ovatko taidekilpailun palkinnot verollisia?

Palkintojen verollisuus riippuu siitä, onko kyseisen taidekilpailun palkinnoille myönnetty verovapaus. Verovapautta on järjestäjän haettava erikseen. Hakuaika on palkintojen jakamista edeltävän vuoden elokuussa. Lisätietoja ja hakemuslomake löytyvät Taiteen edistämiskeskuksen verkkosivuilta.

Onko järjestäjän pakko tilata kilpailun voittanut teos?

Ei. Kilpailun järjestäjällä on oikeus tilata mikä tahansa kilpailussa palkittu tai sijoitettu teos.